РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
МАКЕДОНСКИ НАРОДЕН ТЕАТАР

Република Северна Македонија
Republika e Maqedonisë së Veriut
НАЦИОНАЛНА УСТАНОВА
INSTITUCIONI NACIONAL
МАКЕДОНСКИ НАРОДЕН ТЕАТАР
TEATRI POPULLOR MAQEDONAS
Бр. / Nr. 03-553
27.07. 2021 год./viti
Скопје / Shkup

ГОДИШЕН ПЛАН ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА КОРУПЦИЈАТА

РСМ НУ МАКЕДОНСКИ НАРОДЕН ТЕАТАР СКОПЈЕ

Јули, 2021 година

Република Северна Македонија, Национална установа МАКЕДОНСКИ НАРОДЕН ТЕАТАР Скопје, Ул. „11 Март" бр.3, 1000 Скопје
Republika e Maqedonisë së Veriut, Institucioni Nacional TEATRI POPULLOR MAQEDONAS Shkup, Rr. 11 Mars nr. 3 1000 Shkup
Republic of North Macedonia, National Institution MACEDONIAN NATIONAL THEATRE Skopje, Str. 11 March 3, 1000 Skopje

ВОВЕД

Корупцијата е динамична појава која има многу форми и се поврзува со различни економски, правни, политички, социолошки и други фактори. Негативните ефекти од корупцијата се огромни и далекусежни, протегајќи се низ јавниот, приватниот и граѓанскиот сектор. Коруптивното однесување ја поткопува довербата во институциите на системот, ефикасното користење на јавните ресурси и претставува закана за демократијата и остварувањето на човековите права поради ерозијата на општествените вредности.

Во законот за спречување на корупцијата и судирот на интереси под корупцијата се подразбира: "злоупотреба на функцијата, јавно овластување, службена должност или положба за остварување на корист, директно или преку посредник, за себе или за друг", а "под судир на интереси се подразбира состојба во која службеното лице има приватен интерес што влијае или може да влијае врз непристрасното вршење на неговите јавни овластувања или службени должности".

Интегритетот и корупцијата се две спротивставени појави, односно секое коруптивно дејство подразбира кршење на интегритетот. Интегритет е квалитет на дејствување во согласност со општоприфатените морални вредности и норми во корист на јавниот интерес.

Извештаите на Европската комисија за напредок на Република Северна Македонија, евалуациите на ГРЕКО, како и извештаите на други релевантни организации континуирано укажуваат на неповолните состојби во справувањето со корупцијата. Истражувањата на перцепцијата на граѓаните покажуваат прифаќање на корупцијата како начин на живеење. Таа е длабоко и широко распространета во сите пори на општеството што упатува на неопходноста од нејзино намалување, со стремеж кон нејзино искоренување.

Борбата против корупцијата не е едноставен процес, туку подразбира ангажман на целото општество и иницијативност на сите нивоа. Секој поединец има законска и морална обврска да се бори против корупцијата. Ова не значи само препознавање на корупцијата и воздржување од коруптивни дејствија туку и пријавување на случаи кога постојат сомнежи за корупција.

Сметаме дека овој Годишен акциски план за борба против корупцијата ќе ја постигне целта да даде придонес во спречувањето на корупцијата во локалната самоуправа и дека ќе ја зајакне свеста за штетноста од коруптивното постапување.

1. ШТО Е КОРУПЦИЈА

Во најширока смисла на зборот, корупција е искористување на службената положба за приватни цели. Ова значи дека кога постои корупција вршењето на јавни овластувања и работи од јавен интерес добива карактер на вршење определени услуги само за оние граѓани што можат да ги платат.

Поединецот кој корупттивно се однесува преку злоупотреба на својата положба се здобива со материјална или нематеријална корист (одредени поволности), која може да биде наменета за него или за некој друг. На овој начин, одредени лица недозволиво стекнуваат корист, додека на други им е отежнато остварувањето на некое право, кое инаку им следува по законски пат. Од корупцијата корист може да имаат две страни во еден однос, а штетата да биде последица по поширокатa општествена заедница.

2. ПРАВНИ ПРОПИСИ ОД ОБЛАСТА НА КОРУПЦИЈАТА

Постојат повеќе записи кои се однесуваат на корупцијата. Меѓу позначајните се: Законот за спречување на корупцијата и судирот на интереси, Кривичниот законик, Законот за заштита на укажувачи и Законот за лобирање. Во заложбите на меѓународната заедница во борбата против корупцијата се донесени Конвенцијата на Обединетите нации против корупција и Цивилната конвенција за спречување на корупција. Република Северна Македонија ги има ратификувано овие меѓународни документи и истите претставуваат дел од домашното законодавство.

3. АНТИКОРУПЦИСКА ПОЛИТИКА – ПОЛИТИКА ЗА ИНТЕГРИТЕТ НА РСМ НУ МАКЕДОНСКИ НАРОДЕН ТЕАТАР СКОПЈЕ

РСМ НУ Македонски народен театар Скопје не толерира коруптивно однесување односно: искористување на функцијата, јавно овластување, службена должност и положба, за остварување каква било корист за вработениот или негов близок. Исто така, РСМ НУ Македонски народен театар Скопје не толерира каква било друга форма на неетичко и неморално однесување забрането со закон и спротивно на етичкиот кодекс на однесување.

-Директорот и раководните структури на РСМ НУ Македонски народен театар Скопје се одговорни за проценка и отстранување на ризиците кои што придонесуваат за корупција, проневера, крадење, поткуп, судир на интереси како и користење на влијанија и врски со цел

добивање повластен третман или каква било друга форма на неетичко и незаконско однесување.

- Вработените во Театарот се должни да се однесуваат чесно и одговорно и да ги почитуваат пропишаните процедури и рокови за постапување, да и бидат лојални на својата организација, да избегнуваат судир на интереси и да се грижат за нејзиниот углед во јавноста без разлика дали се наоѓаат на работното место или не и тоа во секое време.

-Вработените се должни да пријават какво било коруптивно однесување на начин пропишан во процедурите за пријавување на случаи во кои постои сомнеж за корупција и/или друго неетичко однесување.

-Вработените на кои што им бил понуден поткуп или биле поттикнувани на незаконски или неетички дејствија треба на културен начин да ја прекинат комуникацијата со лицето кое нуди поткуп и писмено да го известат надлежното лице во Театарот. Притоа вработениот треба да ги појасни деталите, вклучително – времето, местото, соговорниците и предметот на разговор.

-Доколку вработениот не постапи согласно пропишаната процедура, против него ќе биде покрената соодветна постапка.

-Пријавување на коруптивно однесување на лица кои што се вработени во Театарот е должност на секого. Тоа не е лично прашање, ниту право на избор, туку е дел од службената должност и одговорност.

-Вработените кои биле сведоци или имаат основани сомневања за неетичко или незаконско однесување на вработени во Театарот мораат во печатена форма, телефонски или преку електронска пошта да го информираат овластеното лице во Театарот.

-На вработениот кој што пријавува корупција му се гарантира дека информациите се целосно доверливи.

-По анонимните пријави ќе се постапува само доколку содржат доволно податоци кои што ќе обезбедат утврдување на фактичка состојба.

- Во Театарот се формира Комисија за преземање активности за спроведување, следење и координација на воспоставениот систем на интегритет (работна група за интегритет).

- Работната група за интегритет редовно ќе одржува состаноци со раководителот и ќе спроведува обуки со цел да се појаснат штетните последици од коруптивното однесување. Истовремено ќе работи и на подигање на свеста на вработените за системот на интегритет во Театарот и негово доследно почитување. На овој начин Театарот превентивно ќе се бори против корупцијата.

-Коруптивните однесувања се казниви согласно Кривичниот законик, а актите на корупција и неетичко однесување утврдени со антикорупциска политика задолжително повлекуваат и покренување на дисциплинска постапка која што не исклучува и кривична одговорност.

-По добивање на пријава за поткуп, корупција и судир на интереси, Работната група за интегритет во РСМ НУ Македонски народен театар ќе испрати пријава до Државната комисија за спречување на корупцијата во печатена форма или по електронски пат.

-Ништо што е содржано во оваа антикорупциска политика не е ограничувачки фактор за вработените во поглед на пријавувањето на кривични дела на полицијата, обвинителството или Државната комисија за спречување на корупција.

-Директорот и раководните структури на Театарот, врз основа на искрено убедување дека пријавата се темели на вистина, го гарантираат правото на заштита од одмазда и закони кон лицата кои што пријавиле неетичко и незаконско однесување.

-Доколку се докаже дека лицето тенденциозно или злонамерно пријавило и/или дало лажен исказ, против него ќе бидат преземени соодветни мерки за одговорност.

4. АКТИВНОСТИ КОИ СЕ ОСЕТЛИВИ НА КОРУПЦИЈА

Активностите кои се идентификуваат како осетливи на корупција по област, а за кои се определени соодветни мерки во акцискиот план, се следните:

- Јавни набавки
- Управување со човечките ресурси
- Инспекциски надзор
- Издавање на согласности и дозволи

5. ЦЕЛИ НА ГОДИШНИОТ АКЦИСКИ ПЛАН ЗА АНТИКОРУПЦИЈА

Годишниот акциски план за антикорупција се фокусира на реализација на четири цели преку кои би се намалила системската осетливост на корупција во Театарот и тоа:

1. Зголемување на транспарентноста и одговорноста на вработените кон граѓаните, како и подобрување на ефикасноста во работењето;
2. Еднаков третман кон граѓаните во добивањето на услуги од страна на вработените;
3. Воспоставување на механизми во рамките на Театарот кои ја ограничуваат и спречуваат можноста за злоупотреба на службената положба за остварување на лична корист;
4. Воспоставување на механизми за стимулација и поттикнување на вработените во Театарот со цел извршување на задачите на подобар и поквалитетен начин.

АКЦИСКИ ПЛАН ЗА АНТИКОРУПЦИЈА ЗА 2021 ГОДИНА ВО РСМ НУ МАКЕДОНСКИ НАРОДЕН ТЕАТАР СКОПЈЕ			
Реден број	**Активност**	**Носител на активностите**	**Временски рок**
1.	Формирање на Комисија за преземање активности за спроведување, следење и координација на воспоставениот систем на интегритет (работна група за интегритет).	Раководител на Сектор за административни, општи и правни работи	Декември 2021 година
2.	Јавно објавување на сите интерни процедури на веб страницата на театарот	Помошник раководител на Сектор за маркетинг и односи со јавност	Декември 2021 година
3.	Јавно објавување на веб страницата на театарот на сите процедури, активности и други работи во доменот на работата на театарот	Помошник раководител на Сектор за маркетинг и односи со јавност	Декември 2021 година
4.	Јавно објавување на сите интерни процедури на веб страницата, годишен план за јавни набавки, годишен план за работа на установата, акти за внатрешна организација и систематизација на установата и др.	Помошник раководител на Сектор за маркетинг и односи со јавност	Декември 2021 година
5.	Воспоставување на поблиска соработка со установите од областа на културата	Раководител на Сектор за маркетинг и односи со јавност	Декември 2021 година
6.	Потпишување на изјава за прифаќање и примена на Етичкиот кодекс на административните службеници	Раководител на Сектор за административни, општи и правни работи	Декември 2021 година
7.	Обука на вработените за различен делокруг на работни активности, како полесно би се реализирала замена во случај на отсутен вработен и потреба од неодложно завршување на определена обврска	Раководител на Сектор за административни, општи и правни работи	Декември 2021 година
8.	Континуирано следење на извршување на работните задачи од секој административен службеник, давателите на услуги и помошно-техничкиот персонал	Раководител на Сектор за административни, општи и правни работи	Декември 2021 година

Директор

Симона Угриновска